

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 361/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť B. O., B., zastúpeného advokátom JUDr. A. S., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III pri rozhodovaní o námietkach povinného v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 628/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2012 doručená sťažnosť B. O., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pri rozhodovaní o námietkach povinného v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 628/2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že súdny exekútor v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 628/2011 na základe poverenia udeleného mu okresným súdom vykonával exekúciu v prospech sťažovateľa ako oprávneného z exekúcie, pričom upovedomenie o začatí exekúcie z 10. mája 2011 nadobudlo právoplatnosť na základe fikcie doručenia 6. júna 2011, keďže povinný z exekúcie si toto upovedomenie neprevzal v odbernej lehote. Následne, povinný z exekúcie podal na poštovú prepravu 25. júla 2011 námietky proti exekúcii, ktoré boli okresnému súdu doručené 12. augusta 2011 a o ktorých okresný súd rozhodol až 12. decembra 2011 uznesením č. k. 49 Er 628/2011-56 potom, čo sťažovateľ podal 22. novembra 2011 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, pretože okresný súd o námietkach povinného nerozhodol v Exekučnom poriadku (§ 50 ods. 2) stanovenej 60-dňovej lehote. Predmetnú sťažnosť sťažovateľa na prietahy v postupe okresného súdu v konaní o námietkach povinného proti exekúcii vyhodnotila podpredsedníčka okresného súdu 29. decembra 2011 ako dôvodnú.

V sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľ namieta zdĺhavý postup okresného súdu nielen v súvislosti s konaním o námietkach povinného proti exekúcii, ktoré nepovažoval sťažovateľ za náročné, keďže v danom prípade povinný z exekúcie podal námietky proti exekúcii oneskorene (napokon okresný súd z tohto dôvodu námietky povinného aj zamietol, pozn.), ale tento zdĺhavý postup sťažovateľ namieta aj v súvislosti s postupom predsedu okresného súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti na prietahy v konaní.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Námietky povinného proti exekúcii boli príslušnému súdu doručené dňa 12. 08. 2011. Podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku „o námietkach proti exekúcii rozhodne súd najneskôr do 60 dní od ich doručenia“. Na základe uvedeného zákonná lehota na rozhodnutie súdu uplynula dňa 11. 10. 2011. ...

Napriek uplynutiu lehoty súdu na rozhodnutie o námietkach a napriek opakovaným žiadosťiam sťažovateľa adresovaných súdu o rozhodnutie o týchto námietkach, ostával súd naďalej nečinný, v dôsledku čoho dňa 22. 11. 2011, t. j. 42 dní po uplynutí lehoty na rozhodnutie súdu o námietkach povinného proti exekúcii, sťažovateľ k rukám predsedu Okresného súdu III podal sťažnosť na zbytočné prietahy v uvedenej veci. ...

U uvedenej sťažnosti proti prietahom v konaní súd rozhodol dňa 29. 12 2011, to znamená 7 dní po uplynutí zákonnej lehoty na rozhodnutie súdu. ...

... o námietkach proti exekúcii súd rozhodol 12. 12. 2011 čo znamená po 122 dňoch od ich podania a zároveň 62 dňoch po uplynutí lehoty na rozhodnutie o predmetných námietkach. ...

Na základe opísaného skutkového stavu, má sťažovateľ za to, že uvedeným postupom, resp. nečinnosťou Okresného súdu Bratislava III pri rozhodovaní o námietkach povinného proti exekúcii v konaní č. 49 Er 628/2011, EX 90/11 ako aj pri rozhodovaní o sťažnosti na prietahy v konaní zo dňa 22. 11. 2011 v rozpore so zákonom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, t. j. k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.»

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 49 Er 628/2011, EX 90/11 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava III prikazuje vo veci sp. zn. 49 Er 628/2011, EX 90/11 konať bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 6000 EUR..., ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 161,76 EUR... na účet právneho zástupcu... do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v danom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia (petit), ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1

dohovoru) a iba v súvislosti s tým postupom (postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 628/2011), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení označených práv v súvislosti s iným postupom, konkrétne s postupom podpredsedníčky okresného súdu v konaní o sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní adresovanej predsedovi okresného súdu vedenom pod sp. zn. Spr. 2079/2011, ktoré sťažovateľ uvádza iba v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

V súvislosti s uvedeným ústavný súd navyše poznamenáva, že aj keby sa sťažovateľ v petite sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia ním označených práv aj postupom podpredsedníčky okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Spr. 2079/2011, bolo by potrebné jeho sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Postup pri vybavovaní sťažností podľa č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) totiž nemožno *ratione materiae* považovať za konanie, v ktorom by sa bezprostredne rozhodovalo o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ale ide o administratívne konanie, ktoré nepodlieha ochrane práva na spravodlivý proces so všetkými jeho atribútmi, t. j. aj vrátane práva na urýchlené konanie vo veci (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011, IV. ÚS 326/2011).

Vzhľadom na uvedené tak predmetom tohto konania ústavného súdu bolo skúmanie opodstatnenosti tvrdení sťažovateľa o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v súvislosti s konaním o námietkach povinného proti exekúcii v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er 628/2011.

Zo sťažnosti, ako aj z jej príloh ústavný súd zistil, že potom, ako sťažovateľ podal 22. novembra 2011 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní o námietkach povinného z exekúcie vedenom pod sp. zn. 49 Er 628/2011, okresný súd, ktorý predmetnú

sťažnosť sťažovateľa uznal za dôvodnú, začal následne vo veci aj konať a uznesením č. k. 49 Er 628/2011-56 z 12. decembra 2011 o námietkach povinného proti exekúcii rozhodol.

Vzhľadom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní adresovaná predsedovi okresného súdu v konečnom dôsledku splnila svoj účel a po jej podaní okresný súd konal vo veci bez zbytočných prietahov.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní (podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch) je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z.

o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo (sťažnosť na prieťahy v konaní) podľa zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (27. januára 2012) ako účinný prostriedok nápravy (v danom prípade, okresný súd o námietkach povinného už rozhodol, a preto by bolo bezpredmetné prikazovať mu, aby o nich urýchlene konal, pozn.). Okresný súd na predmetnú sťažnosť adekvátne reagoval a prijal v primeranej lehote potrebné opatrenia.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu konať, ako aj rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia či úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2012